



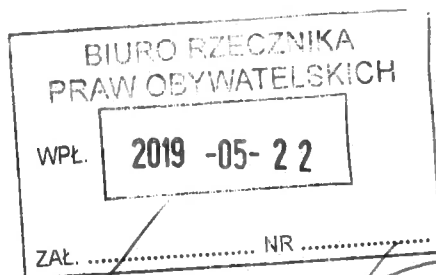
Warszawa, 15.05.2019 r.

PREZES

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

dr Jarosław Szarek

BL-0500-17(3)/19



Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

w odpowiedzi na pismo z dnia 6 lutego 2019 roku (data wpływu w dniu 11 lutego 2019 roku) uprzejmie informuję, co następuje.

Działając na podstawie art. 20 ustęp 5 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (t.j. Dz.U. 2017 poz. 2186 - zwana dalej ustawą lustracyjną z 2006 roku) prokuratorzy Oddziałowych Biur Lustracyjnych IPN prowadzą na podstawie stosownych postanowień sądowych tak zwane postępowania przygotowujące postępowania autolustracyjne oraz przedstawiają sądowi stanowisko procesowe w przedmiocie zgodności z prawdą oświadczenia lustracyjnego złożonego przez wnioskodawcę.

Podnieść należy, iż w ramach postępowania przygotowującego postępowania autolustracyjne niezbędne jest wykonanie wielu czasochłonnych czynności procesowych, które muszą być wykonane osobiście przez prokuratorów pionu lustracyjnego IPN (brak jest bowiem podstawy prawnej do powierzenia określonych czynności procesowych w ramach pomocy prawnej zarówno prokuratorom prokuratury powszechnej, jak też organom policji). W szczególności niezbędne jest przeprowadzenie pełnej kwerendy lustracyjnej (kwerenda wstępna) w Archiwum IPN oraz w zasobie archiwalnym wszystkich Oddziałowych Archiwów IPN. Po uzyskaniu wyników kwerendy wstępnej oraz dokonaniu jej procesowej analizy, w wielu przypadkach konieczne jest przeprowadzenie dalszej kwerendy

1/3

#mojaNIEPODLEGŁA.

zagadnieniowej oraz dokonanie niezbędnych sprawdzeń w zasobach archiwalnych innych podmiotów. Takie sytuacje występują w szczególności w przypadkach, gdy doszło do zniszczenia kluczowych dla oceny sprawy materiałów archiwalnych.

W dalszej kolejności - w zależności od stanu faktycznego sprawy - niezbędne jest ustalenie danych adresowych i przesłuchanie w charakterze świadków funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, którzy mogą posiadać informacje istotne dowodowo dla sprawy. Wielokrotnie osoby, które mają być przesłuchane w charakterze świadków, znajdują się w podeszłym wieku lub ich stan zdrowia uniemożliwia stawiennictwo na wezwanie prokuratora, co rodzi konieczność przesłuchania świadka w miejscu zamieszkania oraz uzyskania opinii biegłego odnośnie stanu zdrowia świadka lub możliwości odebrania zeznań. Ponadto specyfika spraw lustracyjnych powoduje, iż w wielu wypadkach zachodzi konieczność powołania biegłego z zakresu badania dokumentów i pisma ręcznego celem oceny prawdziwości zachowanych dokumentów archiwalnych.

W toku postępowania przygotowującego postępowanie autolustracyjne - po zebraniu materiału dowodowego - prokurator ma ponadto obowiązek zawiadomić lustrowanego o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie oraz możliwości zapoznania się z zebrany materiałem dowodowym. W sytuacji złożenia wyjaśnień przez lustrowanego wielokrotnie zachodzi konieczność ich procesowej weryfikacji poprzez przeprowadzenie kolejnych dowodów.

Podnieść należy, iż wszystkie powyższe czynności są niezbędne dla wszechstronnego wyjaśniania okoliczności sprawy oraz przedstawienia sądowi pełnego materiału dowodowego, umożliwiającego wydanie orzeczenia w sprawie. Na prokuratorach IPN spoczywa obowiązek przeprowadzenia postępowania z uwzględnieniem wskazań zawartych w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 listopada 1998 roku (K39/97) definiującego w precyzyjny sposób pojęcie „współpracy” z organami bezpieczeństwa państwa.

Z uwagi na konieczność wykonania w/w czynności okres trwania postępowania przygotowującego postępowania autolustracyjne trwa kilka miesięcy. Okres ten może ulec przedłużeniu w szczególności gdy w sprawie niezbędne jest wykonanie dużej liczby czynności procesowych oraz zasięgnięcie opinii biegłego z zakresu badania dokumentów i pisma ręcznego.

Podnieść należy również, iż poza postępowaniami autolustracyjnymi prokuratorzy pionu lustracyjnego IPN prowadzą równoległe postępowania dotyczące weryfikacji

prawdziwości oświadczeń lustracyjnych złożonych przez osoby publiczne. I tak w roku 2018 zakończono procesowo łącznie ponad 12 000 takich postępowań. Biorąc pod uwagę obsadę kadrową pionu lustracyjnego (łącznie 33 prokuratorów) należy stwierdzić, iż ich obciążenie pracą jest bardzo duże.

Mając na uwadze powyższe argumenty uważam, iż brak jest podstaw do formułowania opinii o braku sprawnego działania ze strony prokuratorów pionu lustracyjnego IPN w odniesieniu do postępowań autolustracyjnych. Okres ich trwania jest każdorazowo determinowany koniecznością wykonania niezbędnych czynności procesowych. Odnosząc się do kwestii braku terminu na przedstawienie sądowi stanowiska w przedmiocie zgodności z prawdą oświadczenia lustracyjnego, składanego w trybie postępowania autolustracyjnego uważam, iż podstawa prawna do zakreślenia ram czasowych postępowania winna wynikać z przepisów rangi ustawowej (taki ustawowy termin dla działań prokuratora wynika na przykład z treści art. 52e ust. 4 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu). Termin ten winien być wyznaczany przez niezawisły sąd podejmujący decyzję o wszczęciu postępowania autolustracyjnego z uwzględnieniem realiów procesowych danej sprawy, w szczególności stopnia jej skomplikowania.

W mojej ocenie brak jest podstaw prawnych by termin na przedstawienie sądowi stanowiska procesowego w sprawie autolustracyjnej był określony przez wewnętrzny akt organizacyjny IPN i by w szczególności sąd będący gospodarzem wszczętego postępowania autolustracyjnego, był nim związany.

Końcowo informuję, iż w związku z pismem Pana Rzecznika Dyrektor Biura Lustracyjnego IPN wystosował do podległych prokuratorów pismo, w którym przypomniał o konieczności zwrócenia szczególnej uwagi na szybkie tempo realizacji czynności procesowych w sprawach autolustracyjnych, w celu przedstawienia stanowiska dla sądu bez zbędnej zwłoki.

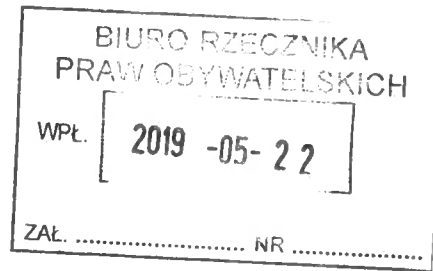
Z wyrazami szacunku
Jacek Świd

3/3

#Moja NIEPODLEGŁA.

Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Biuro Lustracyjne
02-675 Warszawa, ul. Wołoska 7

(1248)



OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A
ID nr 337402/W



Sz. P.
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-950 Warszawa,

POLECONY



PRIORYTET

R



(00)459007734282799916

(00)459007734282799916



(00)459007734282799916

Wyprodukowano w 2017 roku. Termin trwałości kleju 2 lata.

18009
